

10.09.2012

Kj/24

§ 947

V Stj /Valtuutettu Seija Muurisen aloite terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmän perustamisesta

Pöydälle 10.09.2012

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Seija Muurinen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että sosiaali- ja terveystoimen yhdistymisen yhteydessä perustetaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmä ohjaamaan ja koordinoimaan kaupunkilaisten terveyden edistämistä ja terveyserojen kaventamista.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös, että kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Lisäksi kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on

10.09.2012

Kj/24

raportoitava valtuustolle vuosittain. Edelleen valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön, joka tulee voimaan 1.1.2013. Uuden sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osasto on Helsingin kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutaho. Kaupunginhallitus katsoo, että uudessa aloittavassa organisaatiossa on mahdollista suunnitella ja valmistella kaikki terveyden edistämiseksi tarvittavat toimenpiteet ja rakenteet. Toiminnan käynnistyessä työryhmän perustaminen voi olla yksi mahdollisista rakenteista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 05.06.2012 § 120

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin liikuntaviraston toiminta-ajatuksena on helsinkiläisten elämisen laadun ja toimintakykyisyyden parantaminen liikunnan keinoin. Liikuntaviraston palveluiden kautta pyritään edistämään kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisevästi sekä kaupungin strategian mukaisesti kaventaa kuntalaisten terveystoimia.

Tavoitteen saavuttamiseksi liikuntatoimi on tehnyt vuosia tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa kuntalaisten liikuntaedellytysten parantamiseksi. Liikuntapaikkarakentamisessa on tehty yhteistyötä kaupunkisuunnittelun, nuorisotoimen, teknisen- ja opetustoimen kanssa. Erityisesti kaikille avoimien omatoimiseen liikuntaan soveltuvien lähiliikuntapaikkojen ja erilaisten ulkoilu-, pyöräily- ja hiihtoreittien kehittäminen, suunnittelu ja ylläpito ovat kuntalaisten kannalta tärkeitä.

Ohjatuissa liikuntapalveluissa yhteistyö on ollut tiivistä terveys-, sosiaali-, opetus- ja nuorisotoimen kanssa. Lisäksi yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on ollut merkittävää.

Kokemukset eri kohderyhmien liikunnan ja terveyden edistämiseksi tehdyistä poikkihallinnollisista yhteistyömuodoista ovat olleet hyviä. Moniammatillisella yhteistyöllä on saatu aikaiseksi helposti saavutettavia matalan kynnyksen liikuntapalveluita, jotka hyödyttävät konkreettisesti mm. helsinkiläisiä lapsia ja nuoria sekä ikääntynyttä väestöä. Esimerkkejä hyvin toteutuneista ja edelleen jatkuvista mittavista poikkihallinnollisista hankkeista ovat olleet mm. senioriliikunnan kehittämishanke ikääntyvien toimintakyvyn ja aktiivisuuden edistämiseksi sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan liittyvien palvelujen kehittäminen ja toteuttaminen.

Aloitteentekijät ovat oikeassa todetessaan, että hyvinvointia ja terveyttä edistäviä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulee lisätä ja koordinoita. Liikuntatoimi valmistelee uutta liikuntastrategiaa, jonka toimenpiteiden toteutukseen tulee saada mukaan mahdollisimman laaja joukko kaupungin eri toimijoita.

Helsingiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävään monihallintokuntaiseen yhteistyöhön liikuntalautakunta suhtautuu myönteisesti ja näkee sen välttämättömäksi yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Liikuntalautakunta kannattaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista Helsingin kaupunkiin. Työryhmän vetäjänä toimisi vuoden alussa 2013 yhdistyvä sosiaali- ja terveystoimen virasto.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Hannele Haverinen

Lisätiedot

Saila Hänninen, erityisliikunnansuunnittelija, puhelin: 310 87509

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.05.2012 § 181

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hallintokuntien yhteistyön tiivistäminen etenkin palveluverkon suunnittelussa on toivottavaa. Osaltaan yhteistyön edellytyksiä parantaneen vuoden 2013 alussa tapahtuva sosiaali- ja terveystoimen

yhdistyminen. Tarvetta valtuustoaloitteen mukaiselle erilliselle työryhmälle ei kuitenkaan ole nähtävissä.

Kaupunkisuunnittelu on luonteeltaan ennakoivaa ja mahdollistavaa toimintaa, jolla voidaan nähdä olevan välillinen vaikutus ihmisten hyvinvointiin ja alueellisten terveyserojen muodostumiseen. Kaavoitusratkaisuilla mahdollistetaan terveyttä edistävän elinympäristön toteutuminen mm. riittävien liikuntapalveluiden muodossa.

Suunnittelussa otetaan lähtökohtaisesti huomioon eri väestöryhmien, mukaan lukien ikääntyvän väestön tarpeet. Esimerkiksi keskeiset kulkureitit pyritään suunnittelemaan esteettömiksi. Toisaalta arjen ympäristöt suunnitellaan liikkumiseen kannustaviksi huomioimalla julkisten paikkojen houkuttelevuus ja turvallisuus. Lisäksi luodaan edellytykset palveluiden sijoittumiselle parhaiten saavutettaviin paikkoihin. Kaavoituksella luodaan osaltaan edellytyksiä myös asuntopolitiikalle, jolla vaikutetaan väestöryhmien alueelliseen sijoittumiseen ja tätä kautta pyritään tasaamaan alueellisia terveyseroja.

Ympäristöterveyteen kiinnitetään kaavoituksessa paljon huomiota. Melu- ja hiukkaspäästöt, maaperän puhtaus jne. arvioidaan kaikissa tarvittavissa kaavakohteissa. Vaikutusten arviointi, mukaan lukien sosiaalisten vaikutusten arviointi, on kiinteä osa kaavasuunnittelua.

Tiivis yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa eri muodoissaan on jo nyt vakiintunut osa kaupunkisuunnitteluviraston toimintaa. Esteettömyyden edistäminen, muut kaavasuunnittelun reunaehdot huomioiden, on tärkeä osa helsinkiläistä kaupunkisuunnittelua. Kaupunkisuunnitteluviraston jäseniä on osallistunut myös Helsinki kaikille -projektiin ohjausryhmätyöskentelyn muodossa. Ko. projektin tavoitteistossa on huomattavia yhtymäkohtia lausunnossa esitetyn uuden työryhmän kanssa.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Alpo Tani, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37316
alpo.tani(a)hel.fi

Terveyslautakunta 08.05.2012 § 113

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen ovat osa Helsingin kaupungin strategiaa, jolla pyritään muun muassa vahvistaman terveyden edistämisen rakenteita ja poikkihallinnollista yhteistyötä Helsingissä. Mikään yksittäinen hallintokunta ei voi yksin vastata väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn tarpeisiin.

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen ja yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Terveyslautakunta kannattaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista Helsingin kaupunkiin. Terveyslautakunta yhtyy aloitteentekijän näkemykseen siitä, että perustettavan työryhmän tulee koostua eri hallintokuntien johtavista virkamiehistä, jotta voidaan taata perustettavan työryhmän kyky määrätietoisesti ohjata ja koordinoida kaupunkilaisten terveyden edistämistä sekä terveyserojen kaventamista. Mukana olisivat ne hallintokunnat, jotka ovat keskeisiä toimijoita väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parantamisessa. Lisäksi mukaan tulee pyytää kansalaisjärjestöjen edustus. Koska tehtävä olisi osa virkatyötä, ei työryhmä aiheuttaisi erillisiä kustannuksia.

Terveyslautakunta toteaa, että perustettavan työryhmän vetäjänä Helsingissä voisi toimia vuoden 2013 alussa yhdistyvä sosiaali- ja terveysvirasto, koska se on hyvinvointi- ja terveyspalveluja tuottava hallintokunta Helsingissä. Organisaatiomuutoksen liittyvässä johtosääntöehdotuksessa todetaan, että uuden viraston henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osasto toimisi ensi vuoden alusta myös terveydenhuoltolain mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin vastuutahona Helsingin kaupungissa.

Kaupunginhallitus päätti lopettaa vuoden 2010 lopussa Terve ja turvallinen kaupunki - neuvottelukunnan, jossa tietyiltä osin käsiteltiin koko kaupunkia koskevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

teemoja. Nyt perustettava työryhmä korvaisi tältä osin päättyneen neuvottelukunnan toimintaa.

Terveysvaikutusten arviointi

Helsingiläisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään ja tuetaan hyvin monella tavalla sekä hallintokuntien omana että yhteisenä toimintana. Väestön positiivisia terveysvaikutuksia saattaa entisestään vahvistaa, kun kaupunkitasolla toimisi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista vastaava työryhmä."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.05.2012 § 140

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen ovat osa Helsingin kaupungin strategiaa, jolla pyritään muun muassa vahvistaman terveyden edistämisen rakenteita ja poikkihallinnollista yhteistyötä Helsingissä. Mikään yksittäinen hallintokunta ei voi yksin vastata väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn tarpeisiin.

Sosiaalilautakunta kannattaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista Helsingin kaupunkiin. Kaupunkitasolla Helsingiltä puuttuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoiva ja linjaava työryhmä. Sosiaalilautakunta yhtyy aloitteentekijän näkemykseen siitä, että perustettavan elimen tulee koostua eri hallintokuntien johtavista virkamiehistä, jotta voidaan taata perustettavan elimen kyky määrätietoisesti ohjata ja koordinoida kaupunkilaisten terveyden edistämistä sekä terveyserojen kaventamista. Mukana olisivat ne hallintokunnat, jotka ovat keskeisiä toimijoita väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parantamisessa sekä syrjäytymisen vähentämisessä. Lisäksi mukaan tulee pyytää kansalaisjärjestöjen edustus. Tehtävä olisi osa virkatyötä, joten työryhmän työskentelystä ei aiheutuisi erillisiä kustannuksia. Koska väestön terveyden edistäminen tapahtuu hyvin laajasti ja

muidenkin kuin terveys- ja sosiaalipalvelujen vaikutuksesta, on hyvä miettiä työryhmän roolia nimenomaan laajasta näkökulmasta.

Kun uutta työryhmää perustetaan, on oleellista ottaa huomioon jo nyt sosiaaliviraston eri vastuualueiden laajasti toimivat työryhmät ja kehittämistoiminta. Sosiaalivirastossa lapsiperheiden palvelujen vastuualueella on jo luotu monihallintokuntaisia johtamis- ja asiantuntijarakenteita lasten ja nuorten palveluiden johtamiseen, hyvinvointitiedon kokoamiseen ja indikaattoreiden luomiseen. Mielenterveyspalveluissa on kaupungin ja HUSn yhteinen lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä, jossa on mukana johtavia virkamiehiä. Vanhusten palvelujen vastuualueella toimii laaja, eri järjestöt kokoava hyvinvointityöryhmä. Aikuisten palvelujen vastuualueella hyvinvointia ja terveyttä edistetään monin eri tavoin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Esimerkiksi aluetyössä hyvinvointia edistetään alueellisissa verkostoissa ja ryhmissä. Näitä hyviä käytäntöjä pitää edelleen jatkaa. Uusi työryhmä voisi toisaalta tukea olemassa olevien ryhmien työtä ja tuottaa esimerkiksi tietoa eri väestöryhmien hyvinvoinnista. Tietokeskuksen tiivis mukanaolo työryhmässä kokoamassa ja käsittelemässä tietoja, on tärkeää.

Toukokuussa 2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnan nimeämään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevästä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä. Lain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kaupunginhallitus päätti lopettaa vuoden 2010 lopussa Terve ja turvallinen kaupunki - neuvottelukunnan, jossa tietyiltä osin käsiteltiin koko kaupunkia koskevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja. Nyt perustettava työryhmä korvaisi tältä osin päättyneen neuvottelukunnan toimintaa.

Vuoden 2013 alussa aloittava sosiaali- ja terveysvirasto päättää osaltaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamisesta, organisoitumisesta sekä koordinoituvastuusta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Maarit Varis, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 17.04.2012 § 65

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta näkee, että kulttuurilla ja taiteella on tärkeä merkitys ihmisen hyvinvoinnille. Tätä ajatusta tukevat niin viimeaikainen tutkimus kuin käytännön kokemus. Taide voi toimia hyvinvoinnin kannalta niin ennaltaehkäisevästi kuin kuntouttavasti. Kulttuuri- ja taidetoiminta vahvistavat mm. ihmisten elämänlaatua, identiteettiä ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Kaupungin virastojen välisellä yhteistyöllä on keskeinen merkitys helsinkiläisten hyvinvoinnin tukemisessa ja edistämisessä. Siihen ohjeistetaan muun muassa kaupungin valtuustostrategiassa sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisoheissa. Tavoitteena on, että toimialat ylittäviä palveluprosesseja parannetaan ja tehostetaan entisestään. Uudenlaisen yhteistyön tulee tapahtua ensisijaisesti virastojen omia toimintamalleja ja -sisältöjä kehittämällä esimerkiksi sopimalla yhteisistä työntekijöistä ja jakamalla yhdessä kustannuksia.

Helsingin kulttuurikeskuksessa toteutetaan jo nyt kaupunkilaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi taiteen keinoin virastojen välistä yhteistyötä. Uudenlaisia toimintamalleja on kehitetty mm. perustamalla vuonna 2011 yhteiset kulttuurisuunnittelijan työnkuvat niin sosiaali- kuin opetusviraston kanssa. Suunnittelijoiden tehtävänä on ennen kaikkea vahvistaa taiteen hyvinvointivaikutuksia lasten ja ikäihmisten parissa. Työnkuviansa kautta he toimivat jo lähtökohtaisesti yhteistyössä niin taidekentän kuin koulun tai hoivakentän kanssa. Jo nyt on selviä todisteita siitä, näin pystytään tehostamaan virastojen välistä vuorovaikutusta, hyvien käytäntöjen leviämistä ja moniammatillista työtettä.

Edellä oleva huomioon ottaen kulttuuri- ja kirjastolautakunta ei katso, että kaupunkilaisten hyvinvointia ja virastojen välistä yhteistyötä tulisi ensisijaisesti edistää ehdotetun ohjausryhmän kautta. Sen sijaan lautakunta näkee tarkoituksenmukaisemmaksi, että tämä tapahtuu kehittämällä virastojen omia sisäisiä prosesseja.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

10.09.2012

Kj/24

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Jenni Varho, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37842
jenni.varho(a)hel.fi

Rahoitusjohtaja 15.3.2012

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Aloitteessa esitetään, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimen yhdistymisen yhteydessä perustetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä.

Myös terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen ja yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevästä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että lainsäädännön ja aloitteessa mainittuja lainsäädännön kanssa yhteneviä velvoitteita tullaan toteuttamaan uudessa sosiaali- ja terveystoimen organisaatiossa. Organisaation muodostumisen jälkeen tulee uuden johdon harkittavaksi terveyden ja hyvinvoinnin yhteistyön koordinoititapa.

Samalla talous – ja suunnittelukeskus toteaa, että terveydenhuoltolain velvoitteet kytkeytyvät myös uuden strategian laadinnan prosessiin. Strategiaohjelmaa ja hallintokuntien välistä yhteistyötä kaikilla toimintatasoilla tulee edistää käytännön toimin.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunginhallitus päätti 7.2.2011, että Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunta ei aseteta uudeksi toimintakaudeksi. Perusteluissa esittelijä toteaa mm., että neuvottelukunnan tehtäväkenttää edistetään nykyoloissa parhaiten hallintokuntien toimintana eikä näin ollen ole tarkoituksen mukaista asettaa Terve ja turvallinen – kaupunki neuvottelukunta uudeksi toimintakaudeksi.

Lisätiedot

Rimpilä Katja, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi